

1909. A m. kir. földművelésügyi minister kiadványa. 4. sz.

ÉDESVIZI HALÁSZAT ÉS HALGAZDASÁG

DARÁNYI IGNÁCZ

M. KIR. FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISTER MEGBÍZÁSÁBÓL

IRTA

RÉPÁSSY MIKLÓS

MŰSZAKI TANÁCSOS

SZÁZHUSZONEGY KÉPPEL, KÉT TÁBLÁVAL.

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1909

TARTALOM.

Előszó	Oidal 13
--------------	-------------

A)

Általános rész.

I. <i>Halaink természetrajza:</i>	
1. Halaink szervezete	19
2. Halaink életmódja	22
A víz levegője s hőmérséklete	22
Az ivás	22
A halak természetes tápláléka s táplálkozásuk módja ..	23
A halak ellenségei	33
II. <i>Halfajtáink s osztályozásuk:</i>	
1. Természetrajzi osztályozás	36
2. Gazdasági tekintetben értékes halaink	38
3. Szintájak. Földrajzi elterjedés	40

B)

Mesterséges halászat.

Halgazdaságok	43
A mesterséges tenyésztésre alkalmas fajok. Járulékhalak	45

A ponty tenyésztése.

I. <i>A ponty természetrajza</i>	46
II. <i>A pontyos tavak:</i>	
1. A ponty tenyésztésére alkalmas területek	48
2. tavak művelése	50
A tófenék feltörése s téli kiszáritása	50
A káros növényzet irtása. Hasznos növények	51
A tavak trágyázása	56
A tavak ugaron hagyása. Váltógazdaság	62
3. A tavak hozama	63
4. A tavak beosztása s jellemzésük	64
Ívó tavak	66
Teletető tavak	68

	Oldal
A Fertő tava	432
A Palicsi tó	432
Hegyi tavaink	437
6. Rendszeres tógazdaságaink	437
A tógazdaságok térfoglalása	437
Példák	439
IV. <i>A jövő feladatai:</i>	
1. Rendszeres halászati statisztika	452
2. Halkereskedelmünk szervezése	453
3. A halászati törvény revíziója	454
4. Mesterséges tógazdaságok kedvezményezése	455

E)

Más országok halászati viszonyai.

1. Horvát-Szlavonország	459
2. Bosznia és Hercegovina	459
3. Ausztria	460
Törvényes intézkedések	460
Statisztika	461
Csehország, Witingau	461
4. Szerbia	464
5. Románia	465
6. Oroszország	466
7. Németország	467
Termelés	467
Kereskedelem	468
Egyesületek, Irodalom	468
8. Dánia	469
9. Franciaország	469
A halászati rendészet	469
Horgászó egyesületek	472
A halászat jövedelme	473

Függelék	481
Betűrendes tárgymutató	497

ELŐSZÓ.

E könyv alapja «Édesvízi halászat és haltenyésztés» ezimű füzetem volt. Tulajdonkép annak második kiadását kellett volna előkészítenem. Ama kis dolgozat első megjelenése óta azonban halászatunk annyit haladt, hogy az e téren fellépő igényeket csak egy jóval terjedelmesebb, minden részletre kiterjedő mű elégítheti ki.

Így lett ez a könyv egészen új munka.

A halászatról, mint a gazdasági termelés egyik eszközéről már nem csak általános tájékoztatást akartam nyújtani, hanem gyakorlati útmutatást mindenki részére, aki ezt az eszközt használni akarja.

Igyekeztem a kész halaszatgazdaságok üzemének kimerítő képét adni, hogy azok, a kikre ilyenek vezetése hárul, megtalálják könyvemben a szükséges tudnivalókat.

A modern halászat azonban a vízhasznosítás egyik olyan módja, amelynek tervezésénél és berendezésénél a műszaki munka sem nélkülözhető. Törekedtem tehát azokat az irányelveket is megállapítani, a melyeket a vízhasznosítással foglalkozó mérnököknek az ily természetű feladatok megoldásánál figyelembe kell venniök.

Feladatomban ismertem végül azt is, hogy a magyar munkának a halgazdaság terén elért különleges eredményeit kiemeljem. Így különösen a szikes területek hasznosítását, a fogasszülő tenyésztésének fejlesztését s az alföldi sík vidékeken oly nagy fontosságú szivattyús teleltetést.

Mennyire sikerült feladatomban megoldanom, annak megállapítását jóindulatú bírálóimra bízom. Egy ilyen fejlődésben lévő művelési módnál bizony lehet még elég vitás dolog, a